

UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS GIMNAZIJA MUZIKOS SKYRIUS

GITAROS PRADINIO UGDYMO PROGRAMA

I. ĮVADAS

Programą parengė:

Nr.	Vardas , pavardė	Kvalifikacija
1.	Kęstutis Radavičius	vyr.mokytojas

- 1.Programos trukmė: 4 metai
- 2.Dalyviai:I,II,III,IV klasių mokiniai
- 3.Pagrindinė ugdymo proceso forma: pamoka.

II. PASKIRTIS

- 4.Gitaros ugdymo paskirtis - išmokti groti gitara, tobulinti grojimo įgūdžius.

III.TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

- 5.Programos tikslas – suteikti mokiniui pradines muzikos žinias, muzikavimo gitara gebėjimus, įgūdžius , bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.
- 6.Programos uždaviniai:
  - 6.1.plėtoti mokinių meninius ir kūrybinius gebėjimus;
  - 6.2.sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančius muzikinius kūrinius;
  - 6.3.formuoti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
  - 6.4.tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.
  - 6.5.Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama gitaros muzikinį ugdymą tęsti, renkantis pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

IV.MUZIKAVIMAS

- 7.Muzikavimo paskirtis:
  - 7.1.suteikti mokiniui gitaros muzikavimo pradmenis;

7.2 atskleisti muzikinius gebėjimus;

7.3. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

V.UGDYMO TURINYS

8.Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

8.1.muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos;

8.2.instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas;

8.3.taisyklinga laikysena, ritminis tikslumas;

8.4. muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano atlikimas;

8.5.muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas;

VI.REKOMENDUOJAMA MUZIKAVIMO TURINIO APIMTIS

Mokslų metai	Gamos ir akordai	Akompanavimas	Soliniai numeriai	Ansambliaavimas
1 - 4	0 - 3	2 - 4	2 - 4	2 - 4

Gamų pateikimo sistema:

Pirmus trejus metus groti vienos – dviejų oktavų gamas, naudojant laisvas stygas, įvaldant grifą iki V padalos.

Šioje programoje gamos yra suskirstytos ne kvartų - kvintų ratu, o naujų aukštėjančių pozicijų įvaldymo tvarka.

Naudojant natūralų mažora ir melodinį minora, kvartų – kvintų rate yra 30 gamų, tuo tarpu aplikatūrinių variantų yra tiksliai 12, todėl kiekvienam pusmečiui skiriama viena gama nauja aplikatūra, o kitos – analogiškos praeitų gamų aplikatūrai ir enharmoninės gamos.

Gamos, naudojant laisvas stygas

I kl. I pusm.: C – dur (1 okt.)

II pusm.: F - dur (2 okt.)

II kl. I pusm.: G - dur, A – dur (2 okt.)

II pusm.: a – moll, e-moll (2 okt.)

I klasė

Gitaros dalių pavadinimai. Pirštuotės žymėjimas. Tikslingos sėdėsenos pagrindai.

Atsipalaidavimo pojūčių vystymas. I – II pozicijų pažinimas. Pratimų, etudų ir pjesių grojimas, sutelkiant dėmesį į garso kokybę, neforsuojant tempo. Dinaminių elementų forte ir piano naudojimas. Frazės samprata.

Ritmas

Pirmas pusmetis: sveikų, pusinių, ketvirtinių, aštuntinių natų ir pauzių įvaldymas.

Antras pusmetis: šešioliktinės natos ir pauzės įvaldymas.

Atlikimo technikos pagrindai

Pirmas pusmetis: apogando ir tirando garso išgavimo būdai. Išankstinio pirštų ruošimo įgūdžių

įdirbimas. Arpedžinių figūraracijų :

P – i – m – a – m – i ;

P – a – m – i – m – a ;

Grojimas laisvomis stygomis, kai P - ⑥⑤④; i - ③; m - ②; a - ①. Vienbalsių kūrinių grojimas.

Antras pusmetis: arpedžinių figūraracijų :

P – i – m – i – a – i – m – i ;

P – a – m – a – i – a – m – a ;

Grojimas laisvomis stygomis, kai P - ⑥⑤④; i - ③; m - ②; a - ①. Vienbalsių kūrinių grojimas.

Atsiskaitymai:

I pusmečio akademinis koncertas:

Viena iš keturių figūraracijų – komisijos nurodymu.

Gama C-dur, naudojant laisvas stygas.

Etiudas – vienbalsis.

Elementarios ritminės struktūros vienbalsis kūrinys.

II pusmečio akademinis koncertas:

Gama F-dur, naudojant laisvas stygas.

Gaminis etiudas.

Vienbalsė pjesė arba etiudas.

Pjesė su dominuojančiais arpedžio elementais.

II klasė

Tolesnis sėdėsenos ir atsipalaidavimo pojūčių vystymas, III – V pozicijų pažinimas, garso kokybės gerinimas (garsinis ir tembrinis lygumas). Dinaminių elementų p – mp – mf – f, crescendo ir diminuendo naudojimas. Frazuotės svarbos akcentavimas. “Bendro piršto“ sąvoka akordų keitime.

Ritmas

Natos su tašku suvokimas.

Atlikimo technikos pagrindai

Pirmas pusmetis

Dvibalsių pjesių atlikimas. Figūraracijų grojimas naudojant akordus.

Antras pusmetis

Figūraracijų:
$$\begin{array}{cccc} m & m & a & a & a & a & a & a \\ P - & - & - & - & - & - & - & - \\ & i & i & m & m & i & i & i & i \end{array}$$

Grojimas, kai P - ⑥⑤④; i - ③; m - ②; a - ①. Akordų grojimas $\begin{array}{cc} a & m \\ m & i \\ i & P \end{array}$ ir i pirštais.

Dešinės rankos P – m – P – i technikos įdirbimas.

Atsiskaitymai:

Pirmo pusmečio akademinis koncertas:

Gama G –dur, naudojant laisvas stygas.

Arpedžinis etiudas.

Pjesė arba etiudas, su taškuotu ritmu.

Pjesė arba etiudas, su per pusmetų išėtais elementais

Antro pusmečio akademinis koncertas:

Gama A –dur, naudojant laisvas stygas.

Akordinis etiudas.

Pjesė arba etiudas, (pageidautina taškuotu ritmu).

Pjesė su įvairiais, per du metus praeitais, techniniais elementais.

III-IV klasės

Tolesnis dinamių elementų p – mp – mf – f, crescendo ir diminuendo naudojimas.

Frazuotės svarbos akcentavimas. “Bendro piršto“ sąvoka akordų keitime.

Ritmas

Ritminių figūrų - ketvirtinė su tašku ir aštuntinė, aštuntinė su tašku ir šešioliktinė – ir analogiškų joms įvaldymas.

Atlikimo technikos pagrindai

Pirmas pusmetis

Mažojo barre įdirbimas.

Antras pusmetis

Didžiojo barre įdirbimas.

Atsiskaitymai:

Pirmo pusmečio akademinis koncertas:

Gama a – moll, naudojant laisvas stygas.

Arpedžinis etiudas.

Pjesė arba etiudas, su dominuojančiu taškuotu ritmu.

Pjesė arba etiudas, su per pusmetų išėjtais elementais.

Keliamasis egzaminas:

Gama a – moll, naudojant laisvas stygas.

Akordinis etiuda.

Pjesė arba etiudas, su dvigarsių panaudojimu, (pageidautina taškuotu ritmu).

Pjesė su įvairiais, per tris metus praeitais, techniniais elementais.

Programa sudaryta pagal Gintaro Kamsiuko, Vilniaus IV-os muzikos mokyklos mokytojo, Lietuvos Klasikinės Gitaros klubo “Motus Becto” prezidento ir Algimanto Pauliukevičiaus, Vilniaus Konservatorijos dėstytojo, Vilniaus IV-os muzikos mokyklos mokytojo.

VII. SIEKTINI REZULTATAI

1. Veiklos sritis - muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata –tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas –tobulinti atlikimo techniką, atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas;
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.

3. Veiklos sritis - muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata –dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūrinuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajon) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

VIII. MOKINIO PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

9. Baigus pusmetį taikomas apibendrinamasis vertinimas.

10. Baigus ugdymo metus - vertinami pažymiai.

11. Vertinami atsižvelgiant į ugdymo sričių pasiekimus:

11.1. instrumento įvaldymą, ritmo pajautimą, išraiškingą kūrinių atlikimą.

11.2. dalyvavimą socialinėje – kultūrinėje veikloje. Vertinamas grindžiamas mokinio ir mokytojo bendradarbiavimu, įvertinant situacijas ir teikiant grįžtamąjį ryšį. Baigiant ketvirtą klasę atsiskaitymo forma – egzaminas.

Patenkinamas (5 – 6)	Pagrindinis (7 – 8)	Aukštesnysis (9, 10)
Nešvarus garso išgavimas, neatsižvelgia į dinamiškus ženklus, nedalyvauja koncertinėje veikloje.	Stengiasi kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai), paaiškina nuorodas.	Demonstruoja kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, geba vertinti savo atliekamų kūrinių privalumus ir trūkumus, dalyvauja koncertinėje veikloje.